

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Bf.II.540/2015/39.sz.

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2015. október 28-án és 2015. december 2. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és 2015. december 16. napján kihirdette a következő

ítéletet:

A nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette és más bűncselekmények miatt és társai ellen indított büntetőügyben a Debreceni Törvényszék 2015. január 23. napján kihirdetett 19.B.665/2012/207. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett I.r., II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlottak tekintetében megváltoztatja a következők szerint.

VI.r. vádlott cselekményei

- 6 rb. bűnsegédként elkövetett rablás büntettének (1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont 2. fordulat),
- bűnsegédként elkövetett lopás büntettének (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont),
- 5 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntettének (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés b) pont), és
- 5 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntettének (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b/1. pont) minősülnek.

I.r. vádlott bűncselekményeinél a bűnszövetség megállapítását (Btk. 370. § (2) bekezdés ba) alpont) mellőzi.

II.r., III.r. és IV.r. vádlottak terhére megállapított valamennyi rablás büntetténél a bűnszövetség (1978. évi IV. törvény 321. § (3) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b) pont) megállapítását szintén mellőzi.

A vádlottakkal szemben a büntetést, mint bűnszervezetben elkövetőkkel szemben tekinti kiszabottnak.

I.r., II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve helybenhagyja.

A szabadságvesztés tartamába beszámítja VI.r. vádlott által az elsőfokú ítélet kihirdetésétől a mai napig előzetes letartóztatásban töltött időt.

I.r. vádlott személyazonosító igazolványának száma:

A másodfokú eljárásban 109.450 (egyszázkilencezer-négyszázötven) Ft bűnügyi költség merült fel, melyet az állam visel.

Indokolás:

I. Az elsőfokú ítélet rendelkezéseinek lényege

A Debreceni Törvényszék a megismételt eljárásban hozott határozatával a fellebbezéssel érintett

I.r. vádlottat

- 5 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntette (Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont ba), bb) alpont, (4) bekezdés b) pont),
- 4 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntette (Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont ba), bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont), és
- 4 rb. bűnsegédként elkövetett lopás vétsége (Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont, ba), bb) alpont miatt halmazati büntetésül 4 év 10 hónap börtönre és 5 év közügyektől eltiltásra;

II.r. vádlottat

- társtettesként elkövetett rablás büntette (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (4) bekezdés b) pont, III. fordulat),
- 15 rb. rablás büntette, melyből 14 rb. cselekményt társtettesként, 1 rb. cselekményt bűnsegédként követett el (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (3) bekezdés c) pont, I.,II. fordulat),
- társtettesként elkövetett rablás büntette (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (3) bekezdés c) pont I. fordulat),
- 2 rb. társtettesként elkövetett testi sértés büntette (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (5) bekezdés I. fordulat),
- társtettesként elkövetett testi sértés büntette (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (4) bekezdés I. fordulat),

- 3.rb. testi sértés büntette, melyből 2 rb. cselekményt társtettesként követett el (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (2) bekezdés),
- 4 rb. testi sértés büntettének kísérlete, melyből 1 rb. cselekményt társtettesként követett el (1978. évi IV. törvény (1), (2) bekezdés),
- 9 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette (1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés),
- 12 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (1978. évi IV. törvény 176. § (1), (2) bekezdés a), d) pont, (4) bekezdés),
- 5 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (1978. évi IV. törvény (1), (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés) és
- 8 rb. társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétsége (1978. évi IV. törvény 277. § (1) bekezdés) miatt halmazati büntetésül 15 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra;

III.r. vádlottat

- társtettesként elkövetett emberölés büntette (1978. évi IV. törvény 166. § (1), (2) bekezdés b) és d) pont),
- társtettesként elkövetett rablás büntette (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (4) bekezdés b) pont, III. fordulat),
- 13 rb. társtettesként elkövetett rablás büntette (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (3) bekezdés c) pont, I.,II. fordulat),
- társtettesként elkövetett rablás büntette (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (3) bekezdés c) pont, I. fordulat),
- társtettesként elkövetett testi sértés büntettének kísérlete (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (5) bekezdés I. fordulat),
- 2 rb. társtettesként elkövetett testi sértés büntette (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (2) bekezdés),
- 6 rb. testi sértés büntettének kísérlete, melyből 3 rb cselekményt társtettesként követett el (1978. évi IV. törvény (1), (2) bekezdés),
- 12 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (1978. évi IV. törvény 176. § (1), (2) bekezdés a), d) pont, (4) bekezdés,
- 4 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (1978. évi IV. törvény (1), (2) bekezdés a) pont, (4) bekezdés),
- 8 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette (1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés), és
- 8 rb. társtettesként elkövetett okirattal visszaélés vétsége (1978. évi IV. törvény 277. § (1) bekezdés) miatt halmazati büntetésül 20 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra;

IV.r. vádlottat

- társtettesként elkövetett emberölés büntette (1978. évi IV. törvény 166. § (1), (2) bekezdés b) és d) pont),

- bűnsegédként elkövetett rablás büntette (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (4) bekezdés b) pont III. fordulat),
- 10 rb. rablás büntette, melyből 7 rendbeli cselekményt társtettesként, 3 rb.-t bűnsegédként követett el (1978. évi IV. törvény 321. § (1), (3) bekezdés c) pont, I.II. fordulat),
- 3 rb. testi sértés büntette, melyből 1 rendbeli cselekmény kísérleti szakban maradt (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (5) bekezdés I. fordulat),
- testi sértés büntettének kísérlete (1978. évi IV. törvény 170. § (1), (2) bekezdés),
- 12 rb. társtettesként elkövetett magánlaksértés büntette (1978. évi IV. törvény 176. § (1), (2) bekezdés a), d) pont, (4) bekezdés) és
- 5 rb. társtettesként elkövetett személyi szabadság megsértésének büntette (1978. évi IV. törvény 175. § (1) bekezdés) miatt, mint többszörös visszaesőt halmazati büntetésként 20 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra;

VI.r. vádlottat

- 6 rb. bűnsegédként elkövetett rablás büntette (Btk. 365. § (1), (3) bekezdés c), d) pont),
- 4 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntette (Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont ba), bb) alpont, (4) bekezdés b) pont),
- 3 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntette (Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont ba), bb) alpont, (3) bekezdés b) pont ba) alpont), és
- 4 rb. bűnsegédként elkövetett lopás vétsége (Btk. 370. § (1), (2) bekezdés b) pont, ba) és bb) alpont) miatt halmazati büntetésül 11 év fegyházra és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte.

A szabadságvesztésbe beszámította a vádlottak által az előzetes fogvatartásban töltött időt. Megállapította, hogy I.r. és VI.r. vádlottak feltételes szabadságra bocsátásának legkorábbi időpontja a büntetés kétharmad részének kitöltését követő nap. Rendelkezett a nagyszámú lefoglalt bűnjelről. Dr. magánfelek által előterjesztett polgári jogi igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította. Határozott továbbá az eljárás során felmerült bűnügyi költség viseléséről.

II. Az ítélet ellen bejelentett jogorvoslatok és az azokra tett észrevételek

Az elsőfokú ítélet ellen egyrészt az ügyész jelentett be fellebbezést I.r., II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlottak terhére, téves minősítés miatt, a büntetés súlyosítása érdekében (208., 212. számú elsőfokú bírósági irat).

A jogorvoslatát írásban részletesen indokolta (219. számú irat), melyben elsősorban megalapozatlanságra hivatkozott, ami abban mutatkozik meg, hogy az ítélet a vádirattal szemben nem tartalmazza a bűnszervezet megállapítását megalapozó történeti tényeket. Emellett az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényekre helytelenül következtetett (Be. 351. § (2) bekezdés b) pont, II. fordulat és d) pont). Okfejtése szerint a helyes tényállás alapján mind az elkövetéskor, mind az elbíráláskor hatályos büntető

törvény alapján megállapítható a vádlottak terhére a bűnszervezetben elkövetés. A bűnszervezet megállapításához szükséges konjunktív feltételek, így a három, vagy több személy általi elkövetés, a hosszabb idő, a szervezettség, az összehangolt, csoportos működés és az 5 évi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmények egyértelműen megvalósultak. Mindezt a vádirat bevezető tényei egyértelműen alátámasztják, azonban e tényeket a törvényszék bizonyítottsága ellenére nem állapította meg. Érvelése szerint a bűnszervezet megállapíthatóságával kapcsolatos tényállásrész megalapozatlansága a másodfokú eljárásban kiküszöbölhető.

Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy nem igazolható a hosszabb időn át való elkövetés. Kétségtelen, hogy a vádbeli bűncselekmények elkövetése valóban csak két és fél hónapig tartott, a bűncselekmények folytatását azonban kizárólag az akadályozta meg, hogy a rendőrség a 2005. október 16-ról 17-re virradó éjszaka megvalósított bűncselekmények elkövetése után a vádlottak jelentős részét elfogta és őrizetbe vette. Figyelmen kívül hagyta a törvényszék, hogy a jelen ügyben foganatosított fogvatartást követően, szabadlábra kerülésük után II.r, III.r., IV.r. és VI.r. vádlottak 2009. augusztus végétől 2009. szeptember 18-ig ugyanilyen bűncselekményeket követtek el, melyért őket a Miskolci Járásbíróság, illetve a Miskolci Törvényszék jogerősen elítélte. A bűnözői csoport újbóli összeállása, további társakkal való kiegészülése, és az azonos elkövetési móddal a bűnelkövetés folytatása a bűnszervezetben való elkövetést támasztja alá. Az ügyész álláspontja szerint rögzíthető az összehangolt működés is, mint ahogy az is kétségtelen, hogy a csoport súlyos, a törvényben megkívánt büntetési tételű bűncselekményeket követett el. A megalapozott tényállás alapján ezért a bűnszervezetben elkövetést meg kell állapítani.

Ezen túl tévedett a törvényszék, amikor az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazása ellenére VI.r. vádlott terhére a XII-XVII. tényállások tekintetében nem állapította meg a Btk. 365. § (3) bekezdés g) pontjában meghatározott minősítő körülményt, miszerint a bűncselekményt idős koruknál fogva védekezésre korlátozottan képes személy sérelmére követte el.

Kiemelte továbbá az ügyészi jogorvoslat, hogy a bűnszervezet megvalósulása miatt a bűnszövetségben elkövetés minősítő körülmény megállapításának a rablásnál (Btk. 365. § (3) bekezdés d) pont), valamint a lopásnál (Btk. 370. § (2) bekezdés ba) pont) nincs helye.

A fellebbezés részletesen kifejtett indokai szerint az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések túl enyhék, nem alkalmasak a büntetési célok elérésére.

Ennek megfelelően a perorvoslat indokolásában az ügyész az elsőfokú ítélet megváltoztatását -

- ennek keretében annak megállapítását, hogy I.r. vádlott a terhére rótt vagyon elleni bűncselekményeket, II.r. vádlott a rablási cselekményeket és testi épséget sértő bűncselekményeket, III.r. vádlott az élet elleni cselekményt, a rablási cselekményeket, valamint a testi épség elleni cselekményt, IV.r. vádlott az élet elleni bűncselekményt, a rablási és a testi épség elleni cselekményeket, VI.r. vádlott a rablási és a lopási cselekményeket *bűnszervezet* tagjaként követte el;

- VI.r. vádlottnál a 6 rb. rablás a Btk. 365. § (1) bekezdése és a (3) bekezdés c) és g) pontjai szerint minősül;
- a bünszövetségben való elkövetésre utalás mellőzését;
- I.r., II.r., VI.r. vádlott szabadságvesztés büntetése tartamának lényeges felemelését;
- III.r. és IV.r. vádlottakkal szemben - a feltételes szabadságra bocsáthatóság legkorábbi időpontjának meghatározása mellett - életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabását;
- annak rögzítését, hogy III.r. és IV.r. vádlottakkal szemben a határozott ideig tartó szabadságvesztés nem hajtható végre;
- valamint annak megállapítását, hogy I.r., II.r. és VI.r. vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók -

indítványozta.

Az ítéletet másrésztől védelmi fellebbezések támadták.

I.r. vádlott és védője a büntetés enyhítéséért (213. számú elsőfokú bírósági irat),

II.r. vádlott védője a büntetés enyhítése végett, (209. számú elsőfokú irat),

III.r. vádlott és védője (a vádlott a 216. számú beadványában a XVII. tényállás minősítését is vitatva) a büntetés enyhítése érdekében (210. számú elsőfokú irat),

IV.r. vádlott védője részben felmentésért, valamint enyhítés céljából (211. számú elsőfokú irat),

VI.r. vádlott elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a büntetés enyhítéséért, védője téves jogi minősítés miatt, elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében jelentettek be fellebbezést.

II.r. vádlott 2015. február 9-én kelt fellebbezését a Debreceni Törvényszék a 2015. április 23. napján kelt 19.B.665/2012/230. számú végzésében elutasította, mely határozatot a Debreceni Ítéltábla a 2015. szeptember 3-án kelt Beüf.II.539/2015/2. számú végzésben helybenhagyott.

Az ítélet V.r. vádlott tekintetében - jogorvoslatok hiányában - első fokon jogerőre emelkedett.

II.r. vádlott a másodfokú eljárásban (11.sz.) arra hivatkozott, hogy I.r. vádlott már az eljárás kezdetétől valótlan tartalmú vallomásokot tett azért, hogy enyhébb büntetést kapjon. Mindez helytelen ténymegállapításokhoz és túl súlyos büntetés kiszabásához vezetett. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság tévedett a rablási cselekmények számának és részleteinek megállapításában is, emellett nem részletezte kellő módon az elkövetési magatartásokat. Utalt arra is, hogy fogvatartás miatt védőjével a szükséges formában nem volt lehetősége kapcsolatot tartani és ezért védelmére a maga erejéből kellett felkészülnie. Az eljárás alatt egészségi állapota folyamatosan romlott. Beadványában részletesen kitért rá, hogy terhére a bűnszervezetben elkövetés nem állapítható meg. A vele szemben kiszabott büntetése eltúlzottan súlyos, ezért lényeges enyhítését kérte.

VI.r. vádlott a 18. sorszámú beadványában a tényállást részben megalapozatlannak tartva, elsődlegesen eltérő tényállás megállapítása mellett a XII., XIII., XIV., XV., XVI. és XVII. pontokba foglalt rablási cselekmények tekintetében „felmentésére”, valójában e cselekmények lopásként történő minősítésére, másodlagosan a büntetés enyhítésére tett indítványt. A fellebbezés indokai szerint az elsőfokú bíróság nem értékelt minden lényeges bizonyítékot a tényállás megállapításakor, ami téves következtetések levonásához vezetett, melyre jogállamban nincs törvényes lehetőség. A vallomások értékelése elnagyolt, és nem került sor minden lényeges részletkörülmény feltárására. A bizonyítékok helyes értékelése mellett nem lehet kétséget kizáróan megállapítani, függetlenül I.r. vádlott terhelő vallomásaitól, hogy tudott társai rablási szándékáról. A tárgyi bizonyítékok sem támasztják alá az I.r. vádlott részletesen hivatkozott vallomását. Az eljárásban nem biztosították a pártatlanság követelményét és okfejtése szerint alkotmányos normák megsértésével, tévesen más jogerős elítélésre hivatkozással indokolta az ügyészség a bűnszervezet megállapíthatóságát. Összességében a fellebbezésében foglaltakat fenntartotta és személyi körülményeire is tekintettel a büntetése enyhítését indítványozta.

A 33. számú beadványában ismét előadta, hogy büntetőjogi felelőssége csak lopásban állapítható meg, mert a XI. tényállásban írt bűncselekmény elkövetése után sem következett be semmi olyan bizonyítható körülmény, melyből tudomást szerezhetett volna arról, hogy társai erőszakkal szerzik meg a sértettek értékeit.

IV.r. vádlott a 26. sorszám alatti beadványban az ellene felhozott vádakkal nem értett egyet. Az I., II., III., IV., V., VI., XI. és XII. tényállásbeli bűncselekményeket nem követte el, nem vitatta azonban, hogy részt vett a VII., X. és XVII. tényállásban írt bűncselekmények elkövetésében. A XVII. tényállásbeli cselekmény terhére emberölésnek minősítését azonban vitatta, mert nem fejtett ki olyan elkövetési magatartást, mely emberölésnek lenne minősíthető, ezért e bűncselekmény vonatkozásában felmentését kérte. A rablásokban felelősségét részben nem vitatva, humánus, kedvező ítélet meghozatalát kérte.

A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.458/2006/42-II. számú átiratában a vádlottak terhére bejelentett fellebbezést módosítással tartotta fenn. Észrevétele szerint az elsőfokú bíróság a megismételt eljárást a hatályon kívül helyező végzés iránymutatásai szerint, a perrendi szabályok betartásával folytatta le és megalapozott tényállást állapította meg. Nem tartotta fenn ekként az ügyészi fellebbezés azon hivatkozását, hogy a bűnszervezetben elkövetés tekintetében a tényállás megalapozatlan, mert az ezzel

kapcsolatos tényeket a tényállás bevezető része és maguk az egyes történeti tényállások is megfelelően tartalmazzák, a tényállást így kisebb mértékben sem lehet megalapozatlannak tekinteni. A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a fellebbezéssel érintett vádlottak bűnösségére, tévedett azonban abban, hogy nem állapította meg a bűnszervezetben elkövetést, mert a társas elkövetés ezen igen veszélyes formája az irányadó tényállás alapján megvalósult, amint azt az ügyészi fellebbezési is alapvetően helytállóan fejtette ki. A bűnszervezetben elkövetést is figyelembe véve, álláspontja szerint valamennyi fellebbezéssel érintett vádlottal szemben az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvényt kell alkalmazni, mert az új törvény nem eredményezhet enyhébb elbírálást. Összegezve a másodfokú bíróság területén eljáró ügyész:

- valamennyi perorvoslattal érintett vádlottnál a 1978. évi IV. törvény alkalmazása mellett, a 98. § (4) bekezdése szerint a bűnszövetség mellőzése mellett a bűnszervezetben elkövetés megállapítására,
- I.r. és VI.r. vádlott bűncselekményeinek az elkövetéskor hatályos törvény szerinti minősítésére,
- I.r., II.r., és VI.r. vádlottak szabadságvesztés büntetésének felemelésére (a feltételes szabadságra bocsátást kizárva),
- III.r. és IV.r. vádlottakkal szemben - a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása mellett - életfogytig tartó fegyházbüntetés kiszabására, egyéb részekben az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A másodfokú nyilvános ülésen az ügyész az átiratában foglaltakat nagyrészt fenntartotta. Jogi álláspontját csak annyiban módosította, miszerint I.r. vádlottal szemben helyesen került sor az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazására, így e vádlottnál már nem tett indítványt az alkalmazott büntető törvénnyel kapcsolatban változtatásra, azaz az elkövetéskor hatályos törvény alkalmazására. Ezen túlmenően az átiratában foglaltakat fenntartva kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását. A cselekmény minősítésével kapcsolatban utalt rá, hogy a II., VI. és XI. tényállási pontokban felmerült a cselekmények súlyosabb minősítésének lehetősége, azaz élet elleni büntett megvalósulása, azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállás nem volt tisztázható olyan mélységben, mely alapján biztonsággal lehetne következtetést vonni a bántalmazást kifejtő vádlottak ölési szándékára. Összességében így a törvényszéki ítélet minősítését az élet és testi épség elleni bűncselekmények tekintetében is helyesnek tartotta.

I.r. vádlott védője a nyilvános ülésen a büntetés lényeges enyhítésére tett indítványt. Előadása szerint a VIII. tényállásban a bíróság tévesen állapította meg az elkövetési értéket, mert az elkövetési tárgyak közül a két 1 millió forint értékű kincstárjegy a sértetti vallomások által megítélhetően névre szóló volt, így forgalmi értéket nem képviselt, ezért az elkövetés körébe nem vonható, így a lopás elkövetési értékét a kincstárjegyek figyelmen kívül hagyásával kell megállapítani. Megkérdőjelezte továbbá a bűnszervezet megállapíthatóságát.

II.r. vádlott védője perbeszédében szintén vitatta az ügyési érvelést, álláspontja szerint ugyanis a bünszervezetben elkövetés - a szükséges mértékű szervezettség és hierarchia, az alá-fölérendeltségi viszony és a hosszabb időtartam hiánya miatt - nem állapítható meg. A nagymértékű időmúlásra figyelemmel, a vádlottal szemben kiszabott büntetés túl súlyos, ennek lényeges enyhítését kérte.

III.r. vádlott védője az emberölés büntettének értékelt cselekmény vonatkozásában bizonyítottság hiányában védence felmentését, valamint a büntetés lényeges enyhítését indítványozta.

IV.r. vádlott védője részben kifogásolta a bűnösség megállapítását és azt csak azon bűncselekményekben látta törvényesnek, melyeket a vádlott beismer. Ennek megfelelően részben felmentésre, ezen túl a büntetés enyhítésére tett indítványt.

VI.r. vádlott védője az elsőfokú ítélet ellen bejelentett fellebbezését fenntartotta. Okfejtése szerint védence terhére sem állapítható meg a bünszervezetben elkövetés, kitérve rá, hogy azon bűncselekmények, melyeket védence nem ismert el, kétséget kizáró módon nem bizonyíthatók, mert a terhelő vallomást tevő vádlott-társak vallomásai hitelt érdemlőnek nem tekinthetők, azok csak mentesülésüket célozták. Összességében a vádlott büntetésének lényeges enyhítését kérte.

A nyilvános ülésen megjelent I.r. vádlott felszólalásában megbánására és feltáró beismerésére hivatkozva a büntetés enyhítését kérte, mint ahogy VI.r. vádlott is, aki csak részben ismerte el az ítéletben megállapított bűncselekmények elkövetését.

Az ügyési fellebbezés részben, a védelmi jogorvoslatok nem alaposak.

III. *A felülbírálat*

A bejelentett perorvoslatok folytán az ítélőtábla az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást a Be. 348. § (1) bekezdése alapján - a Be. 349. § (1) bekezdésére figyelemmel a fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve - teljes terjedelemben felülbírált. A törvényben előírt teljes revízió keretében a fellebbezések okára és céljára tekintet nélkül bírálta felül a tényállás megalapozottságát, a bűnösség megállapítását, a bűncselekmények minősítését és a büntetés kiszabását is.

III.1. Az eljárásjog felülbírálata

A felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárást a hatályon kívül helyező végzés iránymutatásai szerint a perrendi szabályok megtartásával folytatta le. Nem vétett sem feltétlen, sem olyan jellegű relatív perjogi hibát, amely a bizonyítás törvényességét érintené, vagy az érdemi felülbírálatot kizárná. A hatályon kívül helyezés miatt nem vitásan elhúzódó megismételt eljárásban tényszerűen nem tárható fel olyan

büntetőeljárási hiba, hiányosság, vagy normától eltérés, mely a vádlottak alapvető, garanciális jogait érintette, avagy a védelmi jogokat csorbította volna.

A másodfokú bíróság nem találta alaposnak az eljárás tisztességes voltát megkérdőjelező kifogásokat, ennek körében a szabad védekezés korlátozását sem. A hatóság a nyomozás során és a bírósági eljárásban is megteremtette a kardinális eljárási jogok gyakorlását.

VI.r. vádlott érvelése szerint az eljárás több ponton is súlyosan sértette a védelem jogát és a fegyverek egyenlőségének elvét is. Az alkalmazott kényszerintézkedések a nyomozás érdekeit szolgálták, a mentő körülményeket pedig figyelmen kívül hagyták. Az eljárás pártatlannak sem ítéltető, mert az ügyészség más büntetőügyben hozott jogerős ítéletre hivatkozással is alá kívánta támasztani a bünszervezet megállapításával kapcsolatos álláspontját, mely eljárás nem felel meg az alkotmányos elvárásnak, hogy az ügyben a hatóság előítélet mentesen járjon el. A másodfokú bíróság nem észlelt olyan tény, mely bármely hatóság elfogultságára utalna, mint ahogy a védelmi jogok korlátozására sem. Az ügyészség valóban hivatkozott más jogerős elítélésre, mely azonban a bíróságot nem köti, másfelől a vádlott előéleti adataira vonatkozó tények egyrészt a tényállás részét képezik, joghatállyal bírnak és semmiképp sem jelentenek előítéletes eljárást a vádlottal szemben. A terhelt más elítélései, annak tartalma olyan jogi relevanciát hordozhat, melyet nem csak lehet, hanem figyelembe is kell venni az újabb büntetőeljárás során, megjegyezve, hogy az ítélet nem más ügyben történt elítélés, hanem a jelen ügybeni vád és ítélet tényállása alapján látta megvalósulni a később részletezettek szerint a bünszervezetben elkövetést.

Összegezve, a másodfokú bíróság megítélése szerint az ítélet érdemi felülbírálatának eljárásjogi okból sincs akadálya, ezért arra hivatkozással az ítélet hatályon kívül helyezését célzó védelmi indítványok eredményre nem vezethettek.

III.2. A tényállás revíziója

Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A vádelvi szabályokra, illetőleg a tettazonosság elvére figyelemmel döntően megalapozott tényállást állapított meg, mely csak kisebb részben volt megalapozatlan pontatlan ténymegállapítás és nem megfelelő ténybeli következtetés folytán (Be. 351. § (2) bekezdés c) és d) pont).

A XVII. tényállásban az elsőfokú bíróság megállapította, hogy III.r. és IV.r. vádlottak Özv. idős sértettet az ágyra fektetése után testszerte bántalmazták. Rögzítette továbbá a tényállás, hogy „a háttájéki lágyrészek bevérvése arra utal, hogy a sértettet fekvő testhelyzetében háttájékon taposták, ekkor törhetett el a gerincoszlopának háti szakasza, illetőleg a hason fekvő sértettnak arctájékon feküdve ugyanekkor erőbehatás hatására az orrcsontja is eltört, illetőleg a nyakcsigolyája is ekkor tört el.”

E ténymegállapításból és az ítéletnek a bizonyítékok mérlegeléséről szóló indoklásából (128-130.o.) egyértelműen megállapítható, hogy a sértett rendkívül súlyos, halálhoz vezető, drasztikus sérüléseit III.r. és IV.r. vádlott bántalmazása idézte elő. Ugyanakkor a sérüléseket leíró, az elkövetési magatartás és az eredmény közötti okozati összefüggést

taglaló tényállásrész (59.o.) pontatlan, vaglyagosságra, kétértelműsége utal, ezért helyesbítést igényel. A bíróság az ítéletben egyértelműen igazolt, a múltban konkrétan bekövetkezett eseményeket állapíthat meg csak tényként. Az nem kifogásolható, hogy a bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a bántalmazásban szándékegységben résztvevő vádlottak egyes részselekményeit nem tudta feltárni, mert erre valóban nem voltak megfelelő erejű bizonyítékok, ugyanakkor a sérülések keletkezésénél a feltételes módra utalás, a „hipotézis-szerű” megfogalmazás nem felel meg a büntető perrend szabályainak.

A részbeni megalapozatlanság a másodfokú eljárásban az iratok tartalma alapján és helyes ténybeli következtetéssel kiküszöbölhető volt. Az ítéletábla a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontjában írt jogkörében a XVII. tényállásban foglaltakat a következők szerint helyesbíti.

- 58. oldal 2. bekezdés: III.r. és IV.r. vádlottak az ágyra fektetett özv. sértettet egyidejűleg, kölcsönösen testszerte durván bántalmazták. Egyikük - konkrétan már nem állapítható, hogy melyik vádlott - a hason fekvő sértett hátába taposott nagy erővel.
- 59. oldal 6. bekezdés: Az „arra utaló, arra utal” kifejezések mellőzésével megállapítandó, hogy a hason fekvő testhelyzetben lévő sértettnek a hátába taposáskor tört el a gerincoszlop háti szakasza és ezen erőhatás kifejtése által tört el a nyakcsigolyája és az orrcsontja is.

Az ítéletábla a tényállást alapvetően dr. és dr. orvosszakértők véleménye alapján helyesbítette. A szakértők véleményét az elsőfokú bíróság is értékelés körébe vonta, azonban a szükséges ténybeli következtetéseket nem vonta le. A szakértői vélemény alapján kétségtől megállapítható, hogy a sértett milyen sérüléseket szenvedett. A sérülések keletkezési módjára is részletes vélemény született. A szakértők cáfolták a terhelti védekezéseket, miszerint a sértett leesés során szenvedte el súlyos sérüléseit, ezzel szemben a bántalmazás, durva, aktív, külső erőbehatások általi keletkezési mechanizmust igazoltak, e körben külön kitérve a tett rendkívüli embertelenségét hűen jelző megtaposásra. A szakértői véleményből származó releváns adatok, a konkrét bizonyíték valóban lehetőségként, de egy igen reális lehetőségként említik e keletkezési módot. A szakértők rendszerint ilyen kérdésekben nem foglalnak teljesen kategorikusan állást. A bíróság feladata az, hogy a szakvélemény adatait összevetve a személyi bizonyítás anyagával, a helyszín adataival és a tárgyi bizonyítékokkal, a tényállást teljesen egyértelműen és pontosan állapítsa meg és erre jelen ügyben volt lehetőség. Az ítéletábla ezért a szakértői vélemény által nem vitathatóan megállapított tényekből azt a ténybeli következtetést vonta le, melyre egyébként utal az ítélet mérlegelési indokolása is, hogy a vádlottak egyike megtaposta a sértettet. Azt viszont már valóban nem lehetett a tényállás némiképp „bizonyítékszegény” volta miatt felderíteni, hogy melyik vádlott taposott, de a szándékegységben véghezvitt, kölcsönös bántalmazásban ennek a cselekmény jogi megítélése szempontjából nincs is érdemi jelentősége.

A helyesbítéssel a tényállás teljes mértékben megalapozottá vált és a Be. 352. § (2) bekezdés értelmében a másodfokú ítéletkezés alapját képezte.

Az elsőfokú bíróság az ügy helyes eldöntése szempontjából lényeges bizonyítékokat megvizsgálta és azokat okszerűen, a logikai szigorú szabályai szerint helyesen értékelte. Vizsgálta a vádlotti vallomások, a cselekményről közvetlenül információt szerző sértettek és más tanúk vallomását, mint ahogy a tárgyi jellegű, okirati bizonyítékokat és a megalapozottnak tekinthető szakértői bizonyítás anyagát is.

A vádlotti vallomások közül nem vitásan meghatározó volt I.r. vádlott feltáró jellegű beismerő, és a társait terhelő tartalmú vallomása, melyben nevezett részletekbe menően számolt be az előkészületi cselekményekről, az elkövetés körülményeiről, az elkövetés idejéről, módjáról, az elkövetésben résztvevő személyekről. Vallomásait részben alátámasztották más terhelti vallomások, valamint az egyes helyszínek tekintetében objektív, tárgyi jellegű bizonyítékok is. Az elsőfokú bíróság az ítéletében valamennyi vádlott releváns vallomását értékelés körébe vonta, azokat önmagukban és kölcsönösen is értékelte, figyelembe véve más személyi bizonyítékokat és azon objektív bizonyítékokat is, melyek megerősítették az ítéleti ténymegállapításhoz vezető elsőbírói gondolati folyamatot. A többi vádlott csak részben ismerte el részvételét a bűncselekményekben. Az ügyre jellemző volt, hogy vallomását kétségbe vonva, a vádban írtaknál jóval enyhébb formájú elkövetésben vállalták csak a felelősséget. Az elsőfokú bíróság azonban a tényállás bevezető részét és az egyes tényállási pontokban írtakat is külön-külön részletesen megindokolta. A vádlottak védekezését ugyanis nagyrészt a sértetti vallomások, valamint különösen a sértettek sérülése tekintetében az orvosszakértői vélemények cáfolták.

II.r., IV. és VI.r. vádlottak is elsősorban azt kifogásolták perorvoslatukban, hogy az elsőfokú bíróság védekezésükkel szemben I.r. vádlott vallomását, valamint más, a vádat alátámasztó bizonyítékokat fogadott el. A törvényszék azonban e részben is törvényesen döntött, melynek megfelelő indokát is adta. A védelmi fellebbezésekben felhozott körülmények nem alkalmasak az elsőbírósági bizonyítékértékelés helyességének megkérdőjelezésére.

Nem volt elfogadható I.r. vádlott védőjének a VIII. tényállást támadó érvelése sem, mert a törvényszék a személyi és okirati bizonyítékok helyes mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a hivatkozott kincstárjegyek bemutatóra szíróak voltak, így forgalomképesek, ezáltal a lopás, illetve rablás elkövetési tárgyai lehetnek.

Az ítéletben foglaltaktól eltérő tényállás megállapítására és a felmentésre irányuló védelmi fellebbezések a bizonyítékok értékelésén keresztül támadták a megalapozott tényállást, mely eredményre nem vezethetett, tekintettel arra is, hogy a tényállás helyessége esetén a másodfokú perben eltérő tények megállapítására, a bizonyítékok felülmérlegelésére nincs perjogi lehetőség (Be. 351-352. §). Rámutat arra az ítéletábra, hogy a bizonyítási eljárást lefolytató és a bizonyítékokat közvetlenül megvizsgáló, majd értékelő elsőfokú bíróság a ténybíróság. Főszabályként a másodfokú bíróság ítéletét az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja. Kivételt képez természetesen, ha az ítélet megalapozatlan, de jelen esetben a kifejtettek miatt ez nem rögzíthető. A másodfokú bíróság revíziós lehetőségei ténykérdésben szűkebbek, mint jogkérdésben, utalva arra is, hogy eltérő tényállás megállapítására kizárólag a vádlott javára, felmentés (részfelmentés),

vagy eljárás megszüntetés (részbeni megszüntetés) esetén kerülhet sor. A formál logikának, a szillogizmusnak megfelelő, okszerű bizonyíték-értékelő tevékenységet, az elsőfokú bíróságnak az ítélethozatalhoz vezető, jelen esetben megalapozottnak ítélt gondolati folyamatát a másodfokú bíróság nem bírálhatja felül. A bizonyítékok felülmérlegelését a tényálláshoz kötöttség szabályai kizárják. Ezen okok folytán nem lehettek eredményesek az eltérő tényállás megállapítását célzó fellebbezések.

Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségét a törvénynek megfelelően, részletesen teljesítette.

III.3. A jogkérdések felülbírálata

III.3.1. Az alkalmazott büntető törvény

A felülbírált cselekmények elkövetése után, 2013. július 1-jén hatályba lépett a 2012. évi C. törvénybe foglalt új büntető anyagi jogi kódex (továbbiakban Btk.). Az ítéletablának elsődlegesen ezért vizsgálnia kellett, hogy az elbíráláskor hatályos büntető törvényt, vagy az 1978. évi IV. törvényt kell-e alkalmazni. A bíróságnak ugyanis a töretlen gyakorlat szerint az anyagi jogszabály változása esetén minden esetben vizsgálnia kell, hogy az új törvény nem eredményez-e enyhébb elbírálást (BH2005.377., BH1995.380.). A büntető törvénynek az időbeli hatályra vonatkozó előírásai szerint főszabályként a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő törvény szerint kell elbírálni. Kivételt jelent, ha a cselekmény elbírálásakor hatályban lévő új büntető törvény szerint a cselekmény már nem bűncselekmény, vagy enyhébben bírálendő el, mert ezen esetekben az új büntető törvény alkalmazásának van helye (BH2015.1.).

Bűnhalmazatban álló bűncselekmények esetén, mint jelen esetben a Btk. időbeli hatályának alkalmazása során elsődlegesen azt kell vizsgálni, hogy valamennyi vád tárgyává tett cselekmény az új büntetőtörvényi rendelkezés szerint is bűncselekmény-e. Amennyiben van olyan cselekmény, amely már nem az, akkor ennek jogkövetkezményét le kell vonni, és csak a többi bűncselekmény vonatkozásában vizsgálandó, hogy azokra összességében nézve az új rendelkezések enyhébb elbírálást tesznek-e lehetővé (BH2013.232, Kúria Bhar.II.1513/2012/9.). Szükséges ugyanakkor kitérni rá, hogy a kizárólag a bűnösséget megállapító ítéletben a büntetőtörvény időbeli hatályára vonatkozó rendelkezés egy vádlott tekintetében nem vezethet az elkövetéskor hatályos és az elbíráláskori büntetőtörvény kombinatív alkalmazásához (BH2010.264.II.)

A büntető törvény alkalmazásával kapcsolatos döntéshez vezető, a Kúria gyakorlata által kimunkált, ún. kétmozzanatú folyamatban elsőként azt kellett vizsgálni, hogy a vádbeli bűncselekmények az új törvény szerint büntetendők-e. Jelen ügyben rögzíthető, hogy az elbírálás idejére egyik bűncselekmény büntetendősége sem szűnt meg, így ezen ok nem tette szükségessé „az első mozzanatban” külön az új törvény alkalmazását.

Mindezek után a két törvényt kellett összehatásában összevetni és elemezni, külön az egyes vádlottakra, hogy melyik nyújthat kedvezőbb elbírálást. Abban az esetben, ha az

elbíráláskor hatályos törvény szerint is büntetendő a vádbeli bűncselekmény, elsődlegesen a két anyagi jogszabály törvényi tényállásából a szankciókat, a büntetési tételeket kell összevetni annak eldöntése érdekében, hogy melyik törvény bizonyul enyhébbnek. A vizsgálat során nem csak a legsúlyosabb büntetések rendelkezéseit, hanem az egyéb, a szankcióban jelentkező joghátrányokat is figyelembe kell venni. Általában ha az új törvény büntetési tétele szigorúbb, akkor nem kerülhet sor az elbíráláskor hatályos törvény alkalmazására. A büntetési tétel alsó és felső határa emelkedésének rendszerint súlyosító hatást kell tulajdonítani.

A különös részi szankciók vizsgálata, illetőleg esetleges azonosságának megállapítása után a bíróságnak a büntető törvény általános részi rendelkezéseinek összevetésével kell választ keresni arra, hogy melyik törvény tekinthető enyhébbnek. Az általános részi rendelkezések közül az alkalmazandó törvény kiválasztására többek között meghatározó lehet a bűnismétlés, a visszaesés, a társas bűnelkövetési formák, a bűnszervezet, a feltételes szabadságra bocsáthatóság és feltételei.

A Kúria 4/2013. (X.14.) BK véleménye szerint határozott tartamú szabadságvesztés esetén a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének legkorábbi, törvény erejénél fogva kötelező időpontjára vonatkozó rendelkezés a 2012. évi C. törvény (Btk.) 2. § (1) - (2) bekezdése szerinti elbírálás fogalmába tartozik. Megváltozása ekként alapot ad - enyhébb elbírálás címén - a módosító törvény alkalmazására [B. 8. számú Elvi Határozat II. pont (BH 2017/7. szám), l. még ÍH2014.4.].

Utalni kell rá, hogy a büntetési tétel középértékes kiszabására vonatkozó szabályok figyelmen kívül nem hagyhatók e vizsgálat során (ÍH2013.44). Az időbeli hatályhoz fűződő elvek helyes alkalmazásához csak az vezethet, ha a bíróság kizárólag azon szabályoknak tulajdonít jelentőséget, amelyek az elkövetővel szemben valóban alkalmazásra kerülnek. A vizsgálat során a konkrét magatartást a bírói szillogizmus folyamatában mindkét jogszabály szerint „el kell bírálni”, s azt kell enyhébbnek tekinteni, amelynek alkalmazása enyhébb megítéléshez vezet. Miként a Kúria is rámutatott (I.Bfv.III.96/2014/5.), a feltételes szabadságra bocsátásra vonatkozó kedvezőbb elbírálási lehetőség a Btk. 2. § szempontjából csak akkor vehető figyelembe, ha minden más rendelkezés terheltre kiható következménye az elkövetéskori és az elbíráláskori törvényben azonos.

A büntető törvény időbeli hatályára vonatkozó főbb elméleti szempontok és a felsőbb bírósági gyakorlat kiemelése után az ítéletábra a konkrét ügyben a következőket állapította meg. Az elsőfokú bíróság nem látta megállapíthatónak a bűnszervezetben elkövetést a vádlottak terhére, ettől függetlenül VI.r. vádlottat kivéve helyesen döntött az alkalmazandó büntető törvényről. A később részletesen indokoltak szerint az ítéletábra valamennyi fellebbezéssel érintett vádlottnál megállapította a bűnszervezetben elkövetést, emellett is helyes azonban I.r. vádlottnál az elbíráláskor, II.r., III.r. és IV.r. vádlottaknál pedig az elkövetéskor hatályos büntető törvény alkalmazása. VI.r. vádlottnál azonban a bíróság tiltott módon alkalmazta az új törvényt, mert általánosságban enyhébbnek tartotta az elkövetéskor hatályos törvényt, ennek ellenére csak részben alkalmazta a Btk.-t akkor, amikor a rablásnál a 365. § (3) bekezdés g) pontjában írt minősítő körülményt nem állapította meg. Ha a bíróság egy törvényt alkalmaz, akkor annak minden rendelkezését alkalmaznia kell, arra nincs lehetőség, hogy a vádlottra kedvező rendelkezéseit figyelembe vegye, míg a régi törvényhez képest hátrányosabb normáinak alkalmazását mellőzze. A törvények ilyen

„részleges” alkalmazásának nincs helye, másfelől a később indokoltak szerint VI.r. vádlottnál az új törvény az értékhatárok csökkenése folytán sem tekinthető összességében enyhébbnek.

I.r. vádlottnál a Btk. valóban enyhébb elbírálást eredményez. A Btk. 459. § (6) bekezdésében írtak szerint az értékhatárok csökkenése miatt a lopási cselekményei enyhébben minősülnek, ehhez kapcsolódva enyhébb büntetési tételekkel. Kétségtelen, hogy az elkövetéskor még nem voltak hatályban a középértékes büntetéskiszabási elvekre vonatkozó szabályok, valamint a szabadságvesztés generális alsó és felső határa növekedett, mindezek ellenére a bűncselekmények enyhébb minősítése és a büntetési tételek vádlott javára történő változása - mint elsődleges különös részi vizsgálati szempontok - a bűnszervezetben elkövetés megállapítása ellenére az elbíráláskor hatályos büntető törvény alkalmazását indokolják. A bűnszervezetben bűncselekményt elkövető egyik törvény értelmében sem bocsátható feltételes szabadságra, másfelől mindkét törvény előírja a büntetési tétel felső határának kétszeres emelését. A Btk. 91. § (1) bekezdés értelmében kétségtelen, hogy a büntetési tétel felső határa emelésének korlátja 25 év, szemben az 1978. évi IV. törvény 98. § (1) bekezdésében írt 20 évvel. I.r. vádlottnál azonban az új törvény szerinti minősítésnél sem kerülhet szóba olyan mérvű szabadságvesztés kiszabása, mely súlyosabb szankciót jelenthetne, mint az elkövetéskor hatályos törvény szerint kiszabandó büntetés. Egyetértett ezért a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség módosított észrevételével, miszerint I.r. vádlottnál az elbíráláskor hatályos büntető törvényt kell alkalmazni.

II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlottak esetében főszabályként, az elkövetéskor hatályos büntető törvény, az 1978. évi IV. törvény alkalmazásának van helye. Az kétségtelen, hogy a VIII. tényállásba foglalt rablási cselekmény az értékhatárok változása folytán enyhébben minősülne az új törvény szerint, mint ahogy VI.r. vádlottnál e tényállást illetően a lopás. Ugyanakkor a rablás elkövetésében részvevő vádlottaknál figyelembe kell venni, hogy a Btk. 365. § (2) bekezdés g) pontja új minősítő körülményt határozott meg: a bűncselekmény felismerésére vagy elhárítására idős koránál vagy fogyatékosságánál fogva korlátozottan képes személy sérelmére elkövetést, mely minősítő körülményt az elkövetéskor hatályos büntető törvény még nem szankcionálta. Az elkövetés idején még nem hatályos minősítő körülmény megállapítására nyilvánvalóan nem kerülhet sor, mert az a visszaható hatályú törvény alkalmazás tilalmába ütközne, összhangban a nullum crimen sine lege (nincs bűncselekmény törvény nélkül) elvével. Az új törvény alkalmazását a rablás miatt marasztalt vádlottaknál részben ezen ok zárja ki annak megjegyzésével, hogy az elsőfokú ítéletben is tapasztalt olyan törvényalkalmazásnak nincs helye, hogy egy adott törvényből a bíróság a vádlott terhére megváltozott normákat nem, csak a javára szólóakat veszi figyelembe.

Ezen túlmenően e négy vádlottnál az elkövetéskor hatályos törvény alkalmazását indokolja:

- az a tény, hogy a szabadságvesztés alsó határa mellett a bűnszervezeti elkövetésre figyelemmel a büntetési tétel felével emelt felső határa 20 évről 25 évre emelkedett a régi törvényhez képest,

- a halmazati büntetésnél a büntetési tétel emelésének (aszperáció) szabályai is szigorodtak,
- az elkövetéskor még nem voltak hatályban a Btk.-nak a középmértékes büntetéskiszabásra vonatkozó szabályai.

Az emberölés súlyosabban minősülő esetei miatt marasztalt III.r. és IV.r. vádlottak életfogytig tartó szabadságvesztéssel is büntethetők. Az elbíráláskor hatályos törvény (Btk. 44. § (2) bekezdés b) pont) szerint az életfogytig tartó szabadságvesztésből a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét ki kell zárni, ha az elkövető a törvényhely (1) bekezdésében írt bűncselekményt bűnszervezetben követte el.

A különös részi és az általános részi rendelkezések összevetése után ezért az ítélőtábla megállapította, hogy összehatásában a kifejtett indokok alapján II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlott tekintetében az elkövetéskor hatályos büntető törvény eredményez enyhébb elbírálást, ezért e vádlottakra nézve az 1978. évi IV. törvényt alkalmazta.

A feltételes szabadságra bocsáthatóságra vonatkozó szabályok általánosságban enyhültek, azonban a bűnszervezet megállapítása miatt egyik törvény értelmében sem bocsáthatók a vádlottak feltételes szabadságra, így a törvény e részben való enyhülése nem volt kihatással a bíróság döntésére.

III.3.2. A bűnösség és a cselekmények jogi minősítése

Az elsőfokú bíróság törvényesen vont következtetést a vádlottak bűnösségére és a cselekmények minősítése is alapvetően megfelel az anyagi jognak. Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően azonban - osztva a fellebbviteli főügyészség indokait - valamennyi fellebbezéssel érintett vádlottnál megállapítható a bűnszervezetben elkövetés, mely részben kihatott a bűnszövetséget érintően egyes rablási és lopási cselekmények minősítésére is. Emellett VI.r. vádlott cselekményeit helyesen, az elsőfokú ítélettel szemben az 1978. évi IV. törvény szerint kell minősíteni.

III.3.2.1. A bűnszervezet megállapítása

A törvényszék a vádirat tényállást bizonyítottnak találta, de a vádtól eltérően azt a jogi következtetést vonta le, hogy a vádlottak cselekménye nem valósít meg bűnszervezetet, terhükre csak a társas bűnelkövetés enyhébb formája, a bűnszövetség állapítható meg. A törvényszék az ítélet 132. oldalán jogi álláspontját elsősorban azzal indokolta, hogy egyrészt nem igazolt a bűncselekmények hosszabb időre történő szervezettsége, másfelől a bűnelkövetői társulás összehangolt működése sem rögzíthető.

E jogi álláspont téves.

I.r. vádlottnál a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontja, a többi, felülbírálatattal érintett vádlottnál az 1978. évi IV. törvény 137. § 8. pontja értelmében (a két törvényben azonos a szabályozás) bűnszervezet: három vagy több személyből álló, hosszabb időre szervezett, összehangoltan működő csoport, amelynek célja ötévi, vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetése. A bűnszervezet nem hoz létre törvényi egységet, mint ahogyan a bűnszövetség sem. A bűnszervezetben közreműködő személy akár tettes, akár részes lehet (Kúria 4. BK vélemény).

A bűnszervezet megállapításának feltétele egyfelől, hogy e társas bűnelkövetési forma tekintetében is törvényes vád alapján döntsön a bíróság, másfelől, hogy a bizonyítási eljárás lefolytatását követően olyan történeti tényállást állapítson meg, mely kimeríti a bűnszervezet törvényi tényállását.

A vádelvet és a tettazonosságot leíró eljárásjogi szabályok értelmében (Be. 2. § (2), (3) bekezdés) a vádiratnak tartalmaznia kell azon tényeket, melyek alkalmasak a bűnszervezet megállapítására. A vád ezen kritériumnak a felülbírált ügyben megfelel, mert a vádbeli tényállás meghatározza a bűnszervezetben résztvevő személyeket és a bűnszervezet ténybeli alapjait is. Egyetértett az ítéletábra a fellebbviteli főügyészi észrevétellel, hogy az ítélet a bűnszervezettel kapcsolatos tényeket érintően nem szenved megalapozatlansági hibában.

A bűnszervezetben elkövetés kétségtelen többlet tudattartalmat feltételez. Az elkövetők tudatának a konkrét bűncselekmény tárgyi oldali elemein kívül át kell fognia akár egyenes, akár eshetőleges szándékkal, hogy a cselekményt bűnszervezetben követik el (4/2005. Büntető Jogegységi Határozat II. pont). Mindez a bűnszervezet tárgyi ismérveinek felismerését jelenti. Ha az elkövető felismerése ellenére, illetve annak megfelelően az „alapcselekményt” megvalósítja, akkor tudata legalább eshetőleges szándékkal a következményeket, azaz, hogy magatartásával az adott bűnszervezet működéséhez járul hozzá, nyilvánvalóan átfogja (Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.720/2007/8.). Ugyanakkor nem elvárás, hogy az elkövető a bűnszervezeti működés kimerítő alanyi és tárgyi feltételeivel szembesüljön (Kúria Bfv.III.1.260/2013/10.).

Az idézett többlet tudattartalom az irányadó tényállás alapján a fellebbezéssel érintett, társtettesként és részesként marasztalt vádlottaknál is egyértelműen igazolható. Mind a tettesek, mind a részesek pontosan felismerték a bűncselekmény sorozat összehangolt, szervezett jellegét.

Az irányadó tényállásból, részben e tudattartalom igazolására külön kiemelendők a következők:

- a vádlottak rokoni, illetve korábbi fogvatartás által ismerősi kapcsolatban álltak egymással,
- a szervezet minden résztvevője tisztában volt a csoport céljával (lopás, illetőleg rablás rendszeres elkövetése),

- a szervezet tagjai anyagi haszonszerzés céljából vállalkoztak a bűncselekmények elkövetésére,
- a cselekményeket alapos tervezés után, hasonló módszerekkel követték el.

A részletezett alanyi és tárgyi körülményekből ezért valamennyi perorvoslattal érintett vádlottnál következtetés vonható arra, hogy felismerték a bűnszervezet tárgyi ismérveit. A vádlottak valamennyien tudták, hogy az idős sértettek sérelmére az éj leple alatt sorozatban követnek el súlyos bűncselekményeket.

A bűnszervezet törvényi tényállási elemeit részleteiben vizsgálva egyértelműen rögzíthető, hogy a bűnelkövetésre berendezkedett csoport háromnál több főből állt. E csoport célja a rablások és minősített lopások által nem vitásan ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetése volt, emellett igazolt a hosszabb időre szervezettség és az összehangolt működés is.

A bűnszervezet fogalom meghatározásából következik, hogy a csoport minimális létszámának meghatározottsága, szervezettsége, az összehangolt működés lényegét tekintve ténykérdés, míg a szervezett működés hosszabb időtartamára és a csoport céljára a tényállás értékelésével lehet biztonsággal következtetést vonni (BH2008.139., Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.1.096/2006/19.).

A minimális csoportlétszám I.r., II.r., III.r., IV.r. és VI.r. vádlottak részvétele által vitathatatlan tény. A csoport szervezett, összehangolt működése pedig különösen az alábbi tényállásrészek tükrében bizonyított:

- a csoport 2005. július 28. és 2005. október 17. között igen aktív tevékenysége során 17 alkalommal követett el, nagyrészt azonos összetételben súlyos, a házi jogot is sértő vagyon elleni bűncselekményt,
- a bűncselekményeket minden alkalommal éjjel, csoportosan követték el, sőt előre egyeztetett felszerelést vittek magukkal, valamint az elkövetés módját bevett protokoll is jellemezte (villanyóra lekapcsolása, megkötözés, ajtó bezárása, telefonvezetés megrongálása, tartozásra hivatkozás, szláv férfinevek használata az elkövetés alatt, a befejezést követő telefonos értesítés az elszállítás érdekében),
- a sértetteket, az elkövetés helyszíneit VI. r. vádlott térképezte fel, előkészületi cselekményei meghatározók az összehangolt működés megítélésében,
- szintén VI.r. vádlott volt az, aki mobiltelefonon értesítette a szervezet tagjait (I.r., II.r. és III.r. vádlottak) a bűncselekmény elkövetését megelőzően,
- VI.r. vádlott a helyismerettel nem rendelkező sofőrnek, I.r. vádlottnak megjelölte a konkrét elkövetés helyszínét, sőt olykor a támadással érintett sértetti lakóház pontos helyét is,

- ugyancsak VI.r. vádlott volt az, aki a bűncselekményből megszerzett vagyontárgyakat, készpénzt osztott szét egyenlő arányban a tagok között, mely által nyilvánvalóan „bűnös” fizetséget adott a bűncselekmény elkövetésében résztvevőknek,
- az irányadó tényállásból egyértelműen következik, hogy a szervezetben VI. r. vádlott volt a csoport irányítója, ő készítette elő és szervezte az elkövetéseket, valamint segítséget is nyújtott a tagoknak,
- a végrehajtói tevékenységet pedig II., III. és IV. r. vádlottak látták el, akik a konkrét elkövetés alatt is megosztották a feladatokat: amíg rendszerint kettő közülük bántalmazta vagy megfenyegette a sértettet, addig a harmadik értékek után kutatott,
- végül a csoport tagjait I. és az irányítást folytató VI. r. vádlott szállították az elkövetési helyre és onnan el az esetek döntő többségében.

Az idézett, és a tényállásban is érdemben külön rögzített tények alapján a csoport összehangolt működéséhez nem férhet kétség. Az összehangolt működés a bűnszervezetben cselekvő személyek egymást erősítő hatása és nem feltétele az abban cselekvők közvetlen kapcsolata, mint ahogyan más cselekvők konkrét kilétének ismerete és a szervezetben betöltött szerepe sem (4/2005. Büntető Jogegységi Határozat). Jelen esetben az elkövetők egymást erősítő hatása nyilvánvaló, egymás tevékenysége nélkül a bűncselekmények hatékony véghezvitelére nem kerülhetett volna sor, sőt a megkívánt minimális feltételekkel szemben egymást valamennyien ismerték, és jól átlátták a cselekményeik részleteit is.

A történeti tényállásnak a követett ítélkezési gyakorlat szerint rögzítenie kell a bűnszervezet ténybeli alapjait, a szervezet felépítését, a szervezeten belül az egyes tagok szerepét (Kúria Bfv.1.260/2013/10.) azzal, hogy lényeges a szervezetben lévő személyek állandósága miatt a működés megfelelő kirajzolódása is (Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.439/2011/6.). Az irányadó tényállásnak a bűnszervezetre utaló körülményeket a terheltek magatartása vonatkozásában kell vizsgálnia, nem pedig a velük kapcsolatba került személyekkel összefüggésben (Legfelsőbb Bíróság Bfv.III.409/2007/5.). Ugyanakkor nincs akadálya annak, hogy a felvett bizonyítás alapján a bíróság csak általános szinten állapítsa meg azt, hogy a bűnszervezet keretében milyen jellegű bűncselekmények elkövetésére került sor (Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.1.096/2006/19.).

A bűnszervezet megvalósulása esetén az elkövetési magatartások egymást kiegészítő jellegűek és azok kapcsolódása célzott és a végrehajtott bűncselekményhez szükségszerű, más személyek előző cselekményéhez társul, avagy további láncolatos tevékenységet feltételez. Az egyes lopási cselekmények előkészítése, az előre megbeszéltek szerinti, tervezett elkövetése, a megfelelő menekülés biztosítása, mint aktív magatartások szövedéke az összehangolt elkövetés része, amint arra utalt a Kúria a már idézett, Bfv.III.1.260/2013/10. számú határozatban is. Megjegyzendő, hogy a bűnszervezetben elkövetett bűncselekmény megállapításához akár egyetlen alkalommal történt

közreműködés is elegendő lehet a szervezet tárgyi ismérveinek felismerésekor (EBH2006.1385.).

A megalapozott tényállást összevetve a bűnszervezetet szabályozó normákkal, valamint a már idézett felsőbb bírósági gyakorlattal, a bűncselekményeket elkövető csoport szervezett, összehangolt működése nem vonható kétségbe. Kétségtelen, hogy nem egy határozottan kirajzolódó hierarchikus szervezetről van szó, de azt a törvény nem is kívánja meg. A nem vitásan a „mozgóbűnözés” módszereivel végrehajtott cselekmény elérte a szervezettség azon szintjét, mely a bűnszövetséget meghaladva, már a bűnszervezeti elkövetés megállapítását indokolja.

Az irányadó tényállásból okszerűen lehet következtetést vonni a csoport céljára is. Az idős sértettek ellen, éjjel, több esetben súlyos sérülést is okozva, a házi jog sérelmével elkövetett bűncselekményekből nyilvánvaló, hogy a bűnszervezet megállapításának feltételül szolgáló súlyos bűncselekmények elkövetését célozta a bűnöző életmódra berendezkedett, jogtalan haszonszerzés vezérelt elkövetői csoport. A csoport célját az elsőfokú bíróság sem vonta kétségbe.

A törvényszék álláspontja szerint a bűnszervezet megállapíthatósága ellen szóló fő érv, hogy nem igazolható a hosszabb időre tervezett működés. Ezen állásponttal a másodfokú bíróság nem értett egyet.

A bűncselekmények elkövetésére 2005. július 28-a és 2005. október 17-e között, szűk három hónap alatt került sor. Az utolsó elkövetés után, 2005. október 17. napján II. r., III. r., V. r. és VI. r. vádlottakat a rendőrség elfogta. E pár hónapos időtartam tükrében, figyelemmel a bűncselekmények számára, sorozatára, az elkövetési időkre is, megállapítható a hosszabb időre történő szervezettség, különös tekintettel arra, hogy a tagok nagy részét elfogták, mely nyilván akadálya volt az összehangolt bűncselekmények folytatásának.

A hosszabb időre tervezettséget nem zárja ki, ha az adott csoport egy rendőri intézkedés eredményeként ténylegesen nem tud hosszabb ideig működni, ugyanis annak megállapításánál a jövőben elkövetni szándékolt bűncselekményeket is értékelni kell (BH2008.139.). A felülbírált ügyben a bűncselekmények számából, valamint az előéleti adatokra vonatkozó tényekből, a vádlottak egy részének bűnöző életmódjából, az elkövetett bűncselekmények jellegéből levonható a következtetés, hogy a sorozat megszakadásának fő oka a vádlottak egy részének rendőri elfogása volt.

A hosszabb időre tervezettségre következtetni lehet a szervezésből, amely a többszöri lopási cselekmények sikerét volt hivatott szolgálni, továbbá erre adhat alapot maga a lopások ismétlődése, az elkövetések száma is (I. Kúria Bfv.III.1.260/2013/10.) Ilyen következtetés vonható le emellett a szervezeti felépítés viszonylagos állandóságából, a rendszeres tevékenységből és a bűncselekmények elkövetésének, a csoport tevékenységének szervezett voltából (Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.439/2011/6.).

A pár hónapos (e körbe vonhatóan a 2-3 hónapos) elkövetés alapján is megállapítható a bűnszervezetnél a hosszabb időre tervezett elkövetés (Kúria Bfv.I.441/2015/6., Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.1.096/2006/19.), még kisebb számú bűncselekmény elkövetése esetén is.

Az elsőfokú bíróság álláspontjától eltérően ezért a majd 3 hónapos elkövetés nem tekinthető olyan csekélynek, mely kizárná a bűnszervezet megállapításának a ténybeli következtetésen nyugvó előfeltételét, különös tekintettel arra, hogy a szervezettség jellege, a résztvevő személyek szándéka egyértelművé tette a hosszabb távú működés elhatározottságát.

A kifejtettekre tekintettel a másodfokú bíróság egyetértve az ügyészi fellebbezésben foglaltakkal, nem osztva a védelmi érveket, a bűnszervezetben elkövetést valamennyi fellebbezéssel érintett vádlottnál megállapította.

A bűnszervezetben elkövetés nem a bűnösségre, vagy a cselekmény minősítésére, hanem a büntetés kiszabására vonatkozik, ezért a büntetés kiszabását érintő rendelkezéshez kapcsolódva kell kifejezésre juttatni (Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.439/2011/6.). Ennek megfelelően az ítélőtábla a rendelkező részben azt állapította meg, hogy a vádlottakkal szemben a büntetést bűnszervezetben elkövetett bűncselekmények miatt tekinti kiszabottnak (Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.1.096/2006/19.).

Az 1978. évi IV. törvény 98. § (4) bekezdése és a Btk. 91. § (3) bekezdése értelmében a bűnszervezetben elkövetés megelőzi a minősítő körülményként megjelenő bűnszövetségben elkövetést, mindkettő megvalósítása esetén a kétszeres értékelés kizárásával a súlyosabb, a bűnszervezetben elkövetés megállapításának van helye (I. Legfelsőbb Bíróság Bfv.II.439/2011/6.). Ezen okból a másodfokú bíróság valamennyi vádlottnál a rablásnál és a lopásnál a bűnszövetségben elkövetés megállapítását mellőzte.

III.3.2.2. A konkrét cselekmények minősítése

A már indokoltak szerint a bűnszervezetben elkövetés miatt a bűnszövetség megállapítását az érintett bűncselekményeknél a másodfokú bíróságnak mellőznie kellett.

A minősítés továbbá VI.r. vádlott esetében indokolt változtatást, figyelemmel arra, hogy az elsőfokú ítéletben foglaltaktól eltérően, esetében is az elkövetéskor hatályos büntető törvényt kellett alkalmazni. Ennek megfelelően cselekményei a következők szerint minősülnek.

- 6 rb. bűnsegédként elkövetett rablás büntettének (1978. évi IV. törvény 321. § (1) bekezdés, (3) bekezdés c) pont 2. fordulat) - XII., XIII., XIV., XV., XVI. és XVII. tényállásban írt cselekmények, mely rablásokat a csoportos elkövetés minősíti súlyosabban.

- Bűnsegédként elkövetett lopás büntettének (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (6) bekezdés b) pont) - jelentős értékre, üzletszerűen elkövetett lopás büntette - VIII. tényállás.
- 5 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntettének (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (5) bekezdés b) pont) - nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett lopás büntette - I., III., IV., IX. és X. tényállás.
- 5 rb. bűnsegédként elkövetett lopás büntettének (1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés c) pont, (4) bekezdés b/1. pont) - II., V., VI., VII. és XI. tényállás.

Ezen túlmenően a törvényszék helyesen minősítette a fellebbezéssel érintett vádlottak bűncselekményeit. Megfelel a törvénynek az erőszakos vagyon elleni, a vagyon elleni, a személyi szabadságot, a házi jogot sértő, valamint az élet és testi épséget sértő bűncselekmények minősítése is. A minősítés kérdésében az elsőfokú bíróság részletes és alapos indokolást adott, melyben foglaltakkal a másodfokú bíróság is egyetértett. Helyes a tettesi és részesi alakzatok meghatározása is.

Amint a hatályon kívül helyező végzés és a fellebbviteli főügyészség is utalt rá, a XVII. tényállásban foglaltakon kívül a II., a VI. és XI. tényállásban írt elkövetési magatartások kapcsán is felmerült az emberölés kísérlete megvalósulásának lehetősége, elsősorban a tárgyi oldali ismérvek, a sértettek bántalmazásának módja és az okozott sérülések miatt. Ugyanakkor kétségtelen az is, hogy az elkövetői magatartások minden esetben nem voltak olyan mélységben és részletesen megállapíthatók, melyek alapján kétséget kizáróan következtetést lehetett volna vonni az elkövetők ölési szándékára. Ennek megfelelően nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a kétséget kizáróan bizonyított tények alapján a vádlottak javára döntve, csak enyhébb, testi épséget sértő bűncselekményekben állapította meg az érintett vádlottak bűnösségét. A cselekmények minősítését egyébként a vád sem vitatta, de indokolt rámutatni, hogy valóban határesetekről van szó, ugyanakkor az ölési szándék megállapításához az egyébként alapos bizonyítás ellenére helyesen feltárt tények nem voltak alkalmasak.

A bűncselekmény sorozat legsúlyosabban minősülő cselekménye a XVII. tényállás szerint III.r. és IV.r. vádlottak terhére a Btk. 166. § (1), (2) bekezdés b) és d) pontja szerint minősülő nyereségvágyból, különös kegyetlenséggel elkövetett emberölés büntette. Az elsőfokú bíróság az ítélet 143-145. oldalán meggyőző, megalapozott indokolással fejtette ki, hogy mely okok folytán állapítható meg a III-IV.r. vádlott eshetőleges szándéka, és az idegen vagyoni javak megszerzése végett kifejtett igen durva, az elkövetők embertelenségét jól megmutató ölés miatt minősül nyereségvágyból és különös kegyetlenséggel elkövetettként. A másodfokú eljárásban helyesbített tényállás alapján sem volt teljesen pontosan elhatárolható a vádlottaknak a sértett elleni tettelegességben megnyilvánuló elkövetési magatartása, de az tény, hogy egy időben és helyen, a perbeli ágyon, hason fekvő helyzetben bántalmazták rendkívül durván úgy az idős sértettet, hogy az egyik elkövető meg is taposta, nagyobb számú és olyan súlyos sérüléseket okozva,

melyek halálos eredményt idéztek elő. Mindebből pedig biztonsággal lehet következtetést vonni az elkövetők olyan fokú embertelenségére, mely a különös kegyetlenséggel elkövetést alapozza meg.

III.4. A büntetés kiszabása

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó körülményeket a fellebbezéssel érintett valamennyi vádlottnál feltárta és a bűnszervezet megállapításának mellőzése ellenére tett arányos büntetéseket szabott ki, melyek alkalmasak a büntetési célok elérésére és megfelelnek a büntetékiszabási elveknek is. A másodfokú bíróság egyik vádlott büntetését sem találta eltúlzottan enyhének, mert álláspontja szerint a büntetések szükségesek, de egyben elégségesek is. Kétségtelen, hogy a vádlottak nagyobb számú, jelentős tárgyi súlyú, a köznyugalom megzavarására is alkalmas bűncselekményt követtek el sorozatban. A bűnszervezeti elkövetés a büntetési tétel emelkedésében is megnyilvánulóan nem vitásan fokozza az elkövetők társadalomra veszélyességét. Nem lehet azonban figyelmen kívül hagyni a rendkívüli, a vádlottak terhére nem róható időmúlást, mely egy évtizedet jelent. A vádlottak igen hosszú ideje állnak büntetőeljárás hatálya alatt. Mindezen körülményeket értékelve a másodfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy egyik vádlott büntetésének szigorítása sem indokolt. III.r. és IV.r. vádlottnál is elégségesnek találta a 20 éves, határozott tartamú szabadságvesztés kiszabását. A többszörös visszaeső IV.r. vádlottnál elsősorban azért tekintett el az életfogytig tartó szabadságvesztés kiszabásától, mert a tárgyalási szakban tett, nívumot jelentő, részbeni beismerő vallomásán alapult azon vádkiterjesztés, mely alapot adott a minősített emberölésben a marasztalására. Ha a vádlott nem tárja fel - a vádtól ugyan eltérve - részvételét a bűncselekményben, felelősségre vonására sem lett volna lehetőség a legsúlyosabb megítélésű bűncselekményért. Kétségtelen, hogy az ölést nem ismerte el, azonban a sértett kirablását igen, mely nem vitásan jelentős súlyú nyomatékos enyhítő körülmény.

A vádlottakkal szemben kiszabott büntetések túl szigorúnak sem tekinthetők, lényeges enyhítésük, főként a bűnszervezet megállapítása miatt, szóba sem kerülhetett, ezért az arra irányuló védelmi fellebbezések nem voltak alaposak.

A bűnszervezetben elkövetés megállapítása miatt I.r. vádlott a Btk. 38. § (4) bekezdés c) pontja, a többi fellebbezéssel érintett vádlott pedig az 1978. évi IV. törvény 47. § (4) bekezdés d) pontja értelmében a szabadságvesztés végrehajtása során feltételes szabadságra nem bocsátható. A törvény rendelkezése kötelező, a bűnszervezeti elkövetés miatt nevezett vádlottakat a határozott ideig tartó szabadságvesztés tekintetében a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségéből ki kellett zárni.

III.5. A járulékos ítéleti rendelkezések

Az elsőfokú bíróságnak a járulékos ítéleti rendelkezései is megfelelnek a törvénynek. A törvényszék nagyszámú, köztük értékes tárgy (arany ékszerek) sorsáról döntött a lefoglalás

Az ítélet 152. oldalának 2. bekezdésében az ítéletábra ugyanakkor az indokolást annyiban pontosítja, hogy a törvényszék a 9/2003. (V.6.) IM-BM-PM együttes rendeletre utalt IV.r. vádlott személyes költségmentessége tekintetében. A költségmentesség engedélyezése kapcsán ugyan az eljárás nem volt teljesen perrendszerű, de a megismételt eljárásban a perbíróság döntése lényegében pótolta az első eljárás alaki hiányosságait, ezért a másodfokú bíróság nem látott indokot e körben a vádlott terhére az elsőfokú ítéleti rendelkezés megváltoztatására.

A III. szám alatt írt felülbírálati részben foglalt indokok alapján a másodfokú bíróság az ügyészi fellebbezést részben alaposnak találva az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel érintett vádlottakra nézve a Be. 372. § (1) bekezdése értelmében a szükséges részben megváltoztatta, míg törvényes rendelkezéseit a Be. 371. § (1) bekezdés alkalmazásával helybenhagyta.

Az ítéletábra a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 381. § (1) bekezdése alapján állapította meg, melyet a hatályon kívül helyezés miatt történt eljárás megismétlés miatt az állam visel, figyelemmel a Be. 403. § (5) bekezdésére.

Dr. Hágér Tamás sk.. Bakó József sk.
előadó bírő bírő

Debrecen, 2015. december 16.

Dr. Elek Balázs sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül
tisztviselő